

Historia muzyki Baroku

Nazwa Wydziału	Wydział Historyczny
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Muzykologii
Nazwa modułu kształcenia	Historia muzyki Baroku
Kod modułu	H 222
Język kształcenia	polski
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<p><u>Wiedza. Student zna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • główne nurty badań nad muzyką Baroku, podstawową bibliografię muzykologiczną i najważniejsze osiągnięcia w dotychczasowych badaniach muzykologicznych • terminologię muzykologiczną w języku polskim odnoszącą się do muzyki Baroku • podstawową terminologię muzykologiczną odnoszącą się do muzyki Baroku w języku obcym (podstawowym dla współczesnej muzykologii) • typy form muzycznych i rodzaje instrumentów muzycznych z czasów Baroku • podstawowe metody analizy i interpretacji kompozycji z epoki Baroku • w stopniu podstawowym historię kultury muzycznej, praktyki wykonawczej, mecenatu artystycznego i instytucji kultury w Baroku • w stopniu szczegółowym działalność i twórczość ważniejszych kompozytorów i teoretyków muzyki w Baroku, specyfikę stylów i technik kompozytorskich oraz gatunków muzycznych tej epoki <p><u>Umiejętności. Student potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządzać bibliografię muzykologiczną odpowiadającą poszczególnym zagadnieniom badawczym dotyczącym muzyki Baroku • ustnie i pisemnie zrelacjonować naukowy tekst odnoszący się do muzyki Baroku • ustnie i pisemnie zaprezentować wyniki analiz wytworów kultury muzycznej doby Baroku, prezentowane w literaturze muzykologicznej • samodzielnie zdobywać wiedzę muzykologiczną w zakresie historii muzyki Baroku, w oparciu o podaną bibliografię oraz inne źródła informacji, a także analizę muzyczną • analizować, w oparciu o odpowiednie, podstawowe metody analityczne, dzieła muzyczne z epoki Baroku • dokonać syntezy informacji szczegółowych zebranych z podanej bibliografii i analizy kompozycji barokowych • rozpoznać, zdefiniować i opisać gatunki muzyczne, style i techniki kompozytorskie typowe dla epoki Baroku • uporządkować chronologicznie twórców i teoretyków muzyki oraz wytwory kultury muzycznej doby Baroku • rozpoznać audytywnie gatunek muzyczny, stylistykę szkoły kompozytorskiej lub kompozytora epoki Baroku • dokonać przekładu średnio trudnego tekstu muzykologicznego z języka obcego (podstawowego dla współczesnej muzykologii) na język polski

	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować pracę pisemną w języku polskim spełniającą wymogi naukowego tekstu muzykologicznego dotyczącą muzyki Baroku • zaprezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie w dyskusji ze specjalistą w zakresie muzykologii <p><u>Kompetencje społeczne. Student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • jest świadomy ograniczonego zakresu swojej wiedzy oraz posiadanych umiejętności i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie • jest otwarty na nowe idee i interpretacje oraz gotów do zmiany opinii w świetle nowych danych i argumentów • potrafi pracować zespołowo, rozumie konieczność podziału obowiązków, systematyczności i odpowiedzialności za wykonywaną pracę, docenia rolę dyskusji • potrafi nakreślić plan działań zmierzających do realizacji podjętego zadania z zakresu badań nad muzyką Baroku
Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Rok studiów	2 Studia I stopnia, stacjonarne
Semestr	3
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących moduł	Aleksandra Patalas, Piotr Wilk
Sposób realizacji	Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów. Polegają na wykładzie wprowadzającym w specyfikę epoki, a także na ćwiczeniach poświęconych szczegółowej analizie najważniejszych gatunków muzycznych epoki wybranych twórców, zestawionych w porządku chronologicznym.
Wymagania wstępne i dodatkowe	znajomość historii muzyki Średniowiecza i Renesansu
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	Wykład: 15 Ćwiczenia: 60 <u>Łącznie: 75</u>
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	10
Bilans punktów ECTS	Udział w zajęciach: 2 Bieżące przygotowanie do ćwiczeń: 3 Przygotowanie do egzaminu: 3
Stosowane metody dydaktyczne	<p><u>Metody podające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład informacyjny • prezentacja multimedialna <p><u>Metody problemowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład problemowy z użyciem komputera • klasyczna metoda problemowa <p><u>Metody praktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia z użyciem komputera, sprzętu audio i wideo • ćwiczenia przedmiotowe <p><u>Metody programowane:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • z użyciem komputera

<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów</p>	<p>Sprawdzanie efektów kształcenia odbywa się poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie przez 2-3 studentów i przedłożenie prowadzącemu zajęcia konspektu oraz bibliografii do wypowiedzi ustnej oraz pracy pisemnej dotyczącej zagadnień muzyki Baroku • prezentację przez grupę studentów (przy pomocy komputera, sprzętu audio i wideo) zagadnienia z historii muzyki Baroku uzgodnionego z prowadzącym zajęcia, na podstawie lektur i analiz kompozycji • dyskusję w grupie studentów po prezentacji referatu • przedstawienie – w formie pracy semestralnej – własnej analizy kompozycji z epoki Baroku • napisanie sprawdzianów cząstkowych w trakcie semestru • napisanie, na koniec semestru, testu audio ze znajomości kompozycji muzycznych z epoki Baroku • egzamin ustny z całości materiału (możliwe egzaminy cząstkowe) <p>Prowadzący zajęcia ocenia każde z wymienionych zadań w skali od 2 do 5.</p>
<p>Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu</p>	<p>Warunkiem zaliczenia modułu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu ustnego z całego materiału kursu, poprzedzonego zaliczeniem ćwiczeń i uzyskaniem pozytywnej oceny z pracy semestralnej. Do zaliczenia ćwiczeń konieczne jest zdobycie co najmniej dostatecznych ocen z prac wymienionych w punkcie "Metody sprawdzania i kryteria oceny..."</p>
<p>Treści modułu kształcenia</p>	<p><u>Zagadnienia wykładu:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Periodyzacja epoki 2. System retoryki muzycznej i teoria afektów 3. Tendencje muzyczne w Rzeczypospolitej w kontekście europejskim <p><u>Zagadnienia ćwiczeń:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przemiany stylistyczne na przykładzie twórczości Frescobaldiego, G. Gabrielelego i Monteverdiego 2. Emancypacja muzyki instrumentalnej (ricercar, canzona, toccata) 3. Style muzyki religijnej wczesnego baroku 4. Próba wskrzeszenia muzyki antycznej (dramma per musica, monodia akompaniowana) 5. Nowe gatunki w muzyce religijnej (monodia, koncert kościelny, oratorium, dialogo) 6. Nowe gatunki muzyki instrumentalnej (sonata, koncert) 7. Próba przeszczepienia opery na grunt angielski (maska) 8. Formy wariacyjne, taneczne, suite 9. Pasja w kościele protestanckim 10. Późnobarokowe oratorium i opera
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p><u>Literatura podstawowa</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Bukofzer, <i>Muzyka w epoce baroku</i>, Warszawa 1970 2. J.M. Chomiński <i>Formy muzyczne</i>, t. 1-5, Kraków 1989 3. J.W. Hill, <i>Baroque music</i>, New York-London 2005 4. <i>Historia muzyki w XVII w.</i> (zeszyty 1-3, 5), red. Zygmunt M. Szwejkowski, zeszyt 1,2, Kraków 2000, zeszyt 3, Kraków 2002, zeszyt 5, Kraków 2008

5. B. Przybyszewska-Jaromińska: *Barok, część I. 1595-1696, Historia Muzyki Polskiej*, tom III, Warszawa 2006
6. B. Przybyszewska-Jaromińska, *Muzyczne dwory polskich Wazów*, Warszawa 2007
7. B. Przybyszewska-Jaromińska, *Muzyka pod patronatem polskich Wazów. Marcin Mielczewski*, Warszawa 2011, Instytut Sztuki PAN
8. Paweł Podejko, *Kapela wokalnoinstrumentalna paulinów na Jasnej Górze*, w: *Studia Claromontana*, t. 12
9. *Encyklopedia muzyczna PWM*, red. E. Dziębowska (hasła biograficzne wybranych kompozytorów)
10. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, London 2000 (hasła biograficzne wybranych kompozytorów)
11. E. Obniska, *Claudio Monteverdi. Życie i twórczość*. Gdansk 1993
12. Patalas A., *W kościele, w komnacie i w teatrze. Marco Scacchi: życie, muzyka, teoria*, Kraków 2010
13. B. Pociąg, *Klawesyniści francuscy*, Kraków 1969
14. *Polemiki wokół "Musica moderna"*, Kraków 1993, *Practica musica*, tom I, red. T. Carter, Z.M. Szweykowski
15. G. Rose, *The Italian Cantata of the Baroque Period*, w: *Gattungen der Musik in Einzeldarstellungen*, t.I, Bern 1973
16. Schweitzer A., *Jan Sebastian Bach*, Kraków 1972
17. Szweykowska A., *Dramma per musica w teatrze Wazów*, Kraków 1976
18. A., Z.M. Szweykowscy, *Rappresentazione di Anima, e di Corpo Cavalieriego. Muzyka dla sceny*, "Muzyka" 1983 nr 1
19. Anna i Z. M. Szweykowscy, *Włosi w kapeli królewskiej polskich Wazów*, Kraków 1997
20. Z.M. Szweykowski, *Między sztuką a ekspresją*, t.I *Florencja*, Kraków 1992; t.II *Rzym*, Kraków 1994
21. Z. M. Szweykowski (red.), Grzegorz Gerwazy Gorczycki. *Studia*, cz. I, II, Kraków 1986M. Talbot, *Vivaldi*, Kraków 1988
22. Z. M. Szweykowski (red.), *Z dziejów polskiej kultury muzycznej*, 1.: *Kultura staropolska*, Kraków 1958
23. J.A. Westrup, *Purcell*, Kraków 1986
24. P. Wilk, *Sonata na skrzypce solo w siedemnastowiecznych Włoszech*, Wrocław 2005
25. E. Zavorsky, *J.S. Bach*, Kraków 1973

Literatura uzupełniająca

1. P. Allsop, *The Italian 'trio' sonata: from its origins until Corelli*, Oxford 1992
2. W. Apel, *The Italian Violin Music in the 17th Century*, Indiana 1992
3. W. Apel, *Geschichte der Orgel und Klavier-Musik bis 1700*, Kassel 1967
4. F.T. Arnold, *The Art of Accompaniment from a Thorough-Bass*, New York 1965

5. G. Buelow, *The Late Baroque Era. From 1680s to 1740*, London 1993, w serii: *Music and Society*
6. L. Dmytrzak, *Aria barokowa: Matthesonowska koncepcja formy i zagadnienia retoryki*, Warszawa 2001
7. Dürr A., *Kantaty Jana Sebastiana Bacha*, Lublin 2004
8. D.J. Grout, *A Short History of Opera*, New York 1971
9. Ch.Hogwood, *Handel*, Kraków 2009
10. A.J.B. Hutchings, *The Baroque Concerto*, Londyn 1961
11. *Jak realizować basso continuo, Practica musica*, tom IV, Kraków, 1997, red. Z.M. Szweykowski
12. *Jak skomponować "Dramma per musica", Practica musica*, tom II, Kraków 1994, red. Z.M.Szweykowski
13. T. Jasiński, *Polska barokowa retoryka muzyczna*, Lublin 2006
14. M. Jochymczyk *Pietas & Musica. Damian Stachowicz SchP. Życie i twórczość w kontekście epoki*, Kraków 2009
15. Kisiel A., *Koncepcja retoryczna Pasji wg św. Mateusza Jana Sebastiana Bacha: próba rekonstrukcji procesu przygotowania oracji muzycznej*, Poznań 2003
16. *Muzyk doskonały*, Kraków 1995, *Practica musica*, tom 3, red. Z.M. Szweykowski
17. W.S. Newmann, *The Sonata in the Baroque Era*, Chapel Hill 1966
18. *The New Oxford History of Music* tomy 4-6
19. Sz. Paczkowski, *Nauka o afektach w myśli muzycznej I połowy XVII wieku*, Lublin 1998
20. Price A., *The Early Baroque Era. From the late 16th century to the 1660s*, London 1993, *Music and Society*
21. J.A. Sadie, *Companion to Baroque Music*, Oxford 1998
22. H. Smither, *A History of the Oratorio*, tom I, II, Londyn 1977
23. Z.M. Szweykowski, *Musica moderna w ujęciu Marka Scacchiego*, Kraków 1977